

Warszawa, dn. 6 maja 2015 r.

Komitet Nauk Prawnych
Polskiej Akademii Nauk
Wydział I Nauk Humanistycznych i Społecznych
Pałac Kultury i Nauki, XXI piętro, skr. poczt. 24
00-901 Warszawa

Szanowny Pan
Radosław Sikorski
Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

W dniu 20 kwietnia 2015 r. b. Prezesi Trybunału Konstytucyjnego opublikowali apel w sprawie wyboru sędziów Trybunału Konstytucyjnego. Zawiera on postulat jak najszybszego rozpoczęcia procedur selekcjonowania kandydatur na sędziów Trybunału oraz oparcie wyboru sędziów na przesłankach możliwie transparentnych i zobiektywizowanych. W apelu tym zwrócono uwagę na konieczność stworzenia realnej możliwości przedstawiania kandydatów opinii publicznej oraz szans na dyskusję i ocenę proponowanych osób. Odpowiednie wyprzedzenie prezentacji kandydatów na sędziów TK pozwoli na zapoznanie się z kandydaturami przez środowiska prawnicze, a potwierdzenie przez te środowiska najwyższych kwalifikacji prawniczych i autorytetu zawodowego umocni legitymację do pełnienia urzędu sędziego TK.

Komitet Nauk Prawnych PAN już w 2010 r. przedstawił Marszałkowi Sejmu RP oczekiwania dotyczące zmiany trybu konsultowania kandydatur na sędziów TK. W szczególności wskazane zostało, że obecna procedura nie przewiduje mechanizmów pozwalających na obiektywne sprawdzenie, czy kandydat na sędziego TK spełnia wymagania dotyczące wyróżniania się wiedzą prawniczą oraz czy daje gwarancje niezawisłości sprawowania urzędu. Komitet Nauk Prawnych proponował wprowadzenie zasady obowiązkowego zasięgnięcia o kandydatach na urząd sędziego TK opinii przedstawicieli środowiska prawniczego, w tym Komitetu Nauk Prawnych, Krajowej Rady Sądownictwa, Naczelnej Rady Adwokackiej i Krajowej Rady Radców Prawnych.

W odpowiedzi Marszałek Sejmu wskazał, że „obecnie przyjęty model procedury wyboru sędziów Trybunału Konstytucyjnego jest elementem fundamentu demokracji parlamentarnej, jaką jest przypisanie szeregu kompetencji Sejmowi, który tworzą posłowie legitymizowani w wyborach powszechnych”. Marszałek Sejmu wyraził ponadto pogląd, że warto budować publiczne zainteresowanie podmiotów, które mogą zaangażować się w działania na rzecz poprawy jakości polskiego prawa, wokół merytorycznej dyskusji nad kandydatami na forum sejmowej Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka. Ponadto Marszałek Sejmu dostrzegł „potrzebę i celowość merytorycznego dyskursu pomiędzy przedstawicielami środowiska prawniczego, w szczególności skupiającego naukowców, a kandydatami na stanowisko sędziego Trybunału Konstytucyjnego”. Marszałek Sejmu zwrócił się do klubów poselskich o rozważenie możliwości przedstawienia kandydatur przed definitywnym upływem terminu ich zgłaszania.

W pełni akceptując i popierając apel b. Prezesów TK z 20 kwietnia 2015 r., Komitet Nauk Prawnych Polskiej Akademii Nauk kolejny raz zwraca się do władz publicznych RP, w szczególności do Sejmu RP o uzupełnienie – bez zmiany ustrojowej funkcji Sejmu jako podmiotu wybierającego sędziów TK – mechanizmu wyłaniania kandydatów na stanowisko sędziego Trybunału Konstytucyjnego. W szczególności celowe jest uwzględnienie propozycji, zawartej w przedłożonym przez Prezydenta RP projekcie ustawy o Trybunale Konstytucyjnym, włączenia szeroko rozumianego środowiska prawniczego (uniwersyteckie wydziały prawa, Polska Akademia Nauk, prawnicze samorządy zawodowe) do procedury wstępnego typowania kandydatur.

Komitet Nauk Prawnych PAN popiera postulat odpowiednio wczesnego zgłaszania kandydatów na stanowiska sędziów TK w celu realizacji fundamentalnych wartości konstytucyjnych wskazanych w apelu. Mając na uwadze upływ kadencji sędziów TK oraz terminy zgłaszania kandydatów, Komitet Nauk Prawnych PAN wyraża stanowisko, że zgłoszenie kandydatur i dyskusja merytoryczna powinna rozpocząć się najpóźniej w drugim kwartale 2015 r.

W imieniu Prezydium Komitetu Nauk Prawnych PAN

Prof. UW dr hab. Mirosław Wyrzykowski

Przewodniczący Komitetu Nauk Prawnych PAN